

Сенсаційність чи професійність: моніторинг інтернет-видання «Главком»

Повномасштабна війна росії проти України внесла свої корективи в роботу українських медіа. Тепер вони мають ще прискіпливіше дотримуватися стандартів журналістики і бути уважними під час висвітлення чутливих тем. Чи вдається українським ЗМІ поєднати оперативність та професійність? Які теми найчастіше з'являються в стрічках новин? На чому роблять акцент: емоційності чи інформативності? Відповіді на ці питання надасть моніторинг ЗМІ, здійснений нашою командою в результаті вивчення дисципліни «Журналістська етика».

У фокусі нашої уваги опинилося інформаційно-аналітичне агентство «Главком». Воно є одним з провідних онлайн-медіа за рівнем відвідуваності, про що свідчать [дані](#) Інституту масової інформації на кінець липня-початок серпня 2022 року.

Ми проаналізували, як «Главком» пише про людей, що постраждали від повномасштабної війни, населення окупованих та деокупованих територій, воєнні злочини росії на території України та волонтерство в умовах великої війни. Для аналізу був взятий період з 1 серпня по 17 листопада 2022 року. Під час моніторингу наша команда звертала увагу на кількість матеріалів по кожній темі, аби з'ясувати наскільки вона взагалі представлена в обраному ЗМІ, а також на жанрову різноманітність, дотримання професійних стандартів і тональність матеріалів.

Як «Главком» висвітлює постраждалих від повномасштабної війни?

За період, взятий для моніторингу, виданням було опубліковано 1894 матеріали на цю тему. У них журналісти найчастіше порушували **стандарт достовірності**. Наприклад, у [матеріалі про обстріли Донеччини](#) не вказано

джерело, з якого було взято цифри щодо кількості загиблих. У [змітці про удар по Запоріжжю](#) немає чіткої вказівки на те, звідки було взято фотографію. Відповідно, немає чіткої впевненості в тому, що ця фотографія зображує саме те, про що йдеться в тексті. У [ще одному матеріалі про Запоріжжя](#) журналісти посилаються на узагальнену групу людей, без конкретизації, кому саме належить думка: *«Правоохоронці додали, що люди загинули та отримали травми внаслідок ураження уламковими елементами»*. Так само вчиняють і в [наступному матеріалі](#): *«За інформацією очевидців...»*. У ньому ж журналісти не вказують, хто є автором фотографій.

Яскравим прикладом порушення **стандарту точності** стали два матеріали про обстріли в [Миколаєві](#) та [Харкові](#). У них використовується одна і та ж фотографія диму від влучання російської ракети. Підписано, що фото з відкритих джерел. В інших матеріалах ЗМІ вказувало, що фото ілюстративне, тут же такого підпису немає. Це означає, що медіа пропонує читачу сприймати цю фотографію як ілюстрацію того, що відбулося саме в цьому місті. Але ж не може абсолютно однакова картина відбуватися у двох різних містах. Тож, фото не відповідає тексту: або в одному з випадків, або в обох, а перевіряти і дізнаватися, що ж насправді зображено на фото, пересічний читач навряд чи буде.

Порушення **стандарту відокремлення фактів від коментарів** можемо побачити у [матеріалі про обстріл колони з мирними жителями у Запоріжжі](#). Тут наявна неналежна ідентифікація, кому саме належить фраза: *«Мер зазначив, що також від обстрілу постраждали волонтери, які перевозять ліки і евакуюють звідти людей. Звичайні люди, які їдуть підтримати родичів і повертаються назад»*. Ймовірно, журналісти вважають, що з тексту має бути зрозумілим, що це продовження слів мера. Однак ця фраза не авторизована належним чином, тож складається

враження, що це думка журналіста, його крик душі, який раптово увірвався в цю замітку.

Загальна ж стратегія видання в матеріалах на цю тему така: проінформувати, а не викликати емоції. Журналісти «Главкому» розповідають про людей, які зазнали ушкоджень або загинули від ворожих обстрілів, підірвалися на мінах. Про них пишуть у замітках і розширених замітках. Згадується про постраждалих також у [фоторепортажах](#) й дайджестах за [день](#) або за тиждень. Кожної п'ятниці журналісти готували саме такий тижневий підсумок, в якому описували ситуацію в регіонах. У них або переказується та сама інформація, що була опублікована раніше, або додаються нові деталі, які з'явилися до часу публікації дайджесту.

Матеріали супроводжуються фотографіями та/або відео. Їх беруть від представників місцевої влади або інших ЗМІ. Джерелом візуальних матеріалів стають і анонімні телеграм-канали, але значно рідше.

Заголовки в більшості матеріалів — інформаційні. Однак бувають випадки, коли там з'являються оціночні судження, спрямовані на те, щоб викликати емоції в читача: [«Удар по Дніпру: четверо загиблих, жакливі руйнування»](#), [«Удар по Києву: багато загиблих, шокуючі відеокадри»](#), [«Місто в руїнах. Окупанти цілий тиждень гатили по Запоріжжю \(фоторепортаж\)»](#).

Інформацію для написання матеріалів журналісти «Главкому» отримують із повідомлень офіційних осіб в телеграмі, або просто з заяв посадовців та різних офіційних структур, а також від інших ЗМІ. Через малу кількість даних, у замітках слова журналіста часто дублюють те, що далі буде в прямій мові джерела. Іноді це буває дослівно, наприклад, як [у цьому матеріалі](#). Так само відбувається, коли після журналістського тексту подають скріншот із Телеграм-каналу. Текст повідомлення на скріншоті є повним повторенням того, що тільки-но [прочитали в тексті](#).

Наприкінці заміток додають пряму мову посадовців, в якій вони закликають українців бути обережними, уважними, не нехтувати сигналами повітряної тривоги. Як, наприклад, [тут](#) або [тут](#). На нашу думку, цінності у цій інформації немає, адже вона не містить у собі новинної складової. Такі цитати схожі на спроби показати, що посадовці піклуються про людей, або намагання написати більше тексту. Як, наприклад, у матеріалі, де журналісти дають [пряму мову мера Мелітополя](#), де він роздумує про дії росії, її стратегію: *«“Ворог відразу відзвітував, що поціливі високоточною зброєю в “стратегічний об’єкт”. Тож знищення мирних жителів є стратегією Росії? Більше того, окупанти анонсували, що сьогодні в Мелітополі відбудеться “свято” з нагоди “референдуму”. Інакше як танцями на крові це назвати не можна», – написав Федоров*». Ця інформація не несе в собі нічого нового і може підійти для інтерв’ю чи авторської колонки, але не для новинного матеріалу.

Те, наскільки детально «Главком» напише про постраждалих, залежить від інформаторів видання: чи повідомлять тільки кількість людей, чи буде додаткова інформація про їхній вік, стать, стан, в якому вони зараз перебувають. Через невелику кількість інформації і відсутність спілкування журналістів безпосередньо з постраждалим, у матеріалах відсутня надмірна деталізація поранень.

Особливу увагу приділяють дітям. У новинах завжди вказують, якщо вони є серед постраждалих. Також є низка матеріалів, головними героями яких виступають тільки діти. Наприклад, ось [історія дітей](#), які залишилися сиротами через російську агресію. Матеріал побудований на інформації від пресслужби поліції. Журналісти переказують її, не надають емоційних деталей і не спекулюють чутливою темою. Однак схожий [матеріал про долю хлопчика із Слов'янська](#) вже має долю емоцій, але тільки в заголовку: *«Двічі осиротів: історія 12-річного хлопчика із Слов'янська, чие життя*

зруйнували рашисти». Сам же текст не містить сенсаційних чи вражаючих подробиць, що можуть вплинути на емоції читача.

Окреме місце займають матеріали про українських зірок. Для них навіть є окрема рубрика, однак на них можна натрапити і в основній стрічці. «Главком» пише про зруйновані будинки відомих людей, про те, що їм довелося евакуюватися. Такі матеріали, на відміну від основної маси, є сенсаційними та емоційними. Наприклад, [історія Андрія Беднякова про Маріуполь](#). Насправді вона не є новиною, адже у матеріалі просто переказують пост із соціальної мережі, а завдяки наявності відомої людини журналісти привертають увагу до матеріалу. Так само працює [історія про те, як російські окупанти вбили чоловіка української співачки](#). Матеріал повністю побудований на цитатах жінки. Він емоційний, наповнений важкими для сприйняття деталями і почуттями співачки, які можуть сильно вплинути на читачів.

Як «Главком» пише про окуповані/деокуповані території та людей, що живуть там?

За останні три місяці, починаючи з кінця серпня, у Главкомі було знайдено 44 матеріали, які напряду стосуються окупованих/деокупованих територій. Попередньо було переглянуто матеріали, які були опубліковані в період з 24 лютого по кінець травня. Порівнюючи жанри, у яких вони були написані, можна зазначити, що як тоді, так і зараз переважають замітки та розширені замітки, але цієї осені додалися також і декілька аналітичних матеріалів та власні колонки.

Переважно новини присвячені таким темам: як ЗСУ деокупають території та як вони просуваються, висвітлюють дії російської влади, тимчасових окупаційних адміністрацій та реакції міжнародного суспільства на процеси в Україні й заяви російського керівництва.

Видання не приділяє уваги власне історіям людей, які проживають на окупованих чи деокупованих територіях. Але публікує загальну

інформацію щодо їх життєзабезпечення, спираючись на інформацію, отриману від офіційних осіб.

Характер подачі новин про окуповані/деокуповані території тяжіє до того, аби якнайдовше затримати читача на сторінці. Адже кожна новина подається відразу з усіма відомими на той час подробицями та розширеним бекграундом, в якому згадуються події, пов'язані з новиною. Грунтуються такі матеріали на заявах від офіційних джерел. Там, де політики або військові пишуть більш емоційно, журналісти «Главкому» не замінюють їхні слова непрямую мовою, а залишають цитату в її оригінальному вигляді. Це не завжди доречно, адже подібні висловлення авторитетних осіб можуть впливати на читачів, викликати емоційний відгук. До того ж, думки, наведені у цитатах, не завжди містять у собі важливу чи нову інформацію, тож інколи це можна взагалі не подавати.

Також на «Главкомі» публікуються новини, джерелом інформації у яких є росіяни або колаборанти. У матеріалі [«Втеча з Херсона. Як зрадник Стремоусов змінив позицію за тиждень \(відео\)»](#) журналіст розказує про те, що казав Стремоусов до цього, що він каже тепер. А у матеріалі [«Проінспектував Суровікіна: Шойгу приїхав на окуповані території України \(відео\)»](#) журналістка використовує пресслужбу Міноборони РФ як головне джерело інформації.

У деяких заголовках можна побачити сенсаційність або емоційність задля привернення уваги. Так, наприклад, матеріал [«Псевдореферендуми на окупованих територіях. Росія намалювала шокуючі результати»](#). Якщо ж референдуми — фіктивні, несправжні, сфальсифіковані, то що ж можна говорити про результати? Зрозуміло, що там будуть цифри, намальовані з голови. Цей заголовок, як ми вважаємо, створений виключно для того, аби читач захотів перейти за посиланням.

Заголовок [«Ядерний шантаж: Росія замахнулась на окуповані території»](#) також не виправдовує змісту матеріалу. Ймовірніше за все, у

читачів не виникне чіткого уявлення, про що буде йтися у новині. До речі, ця публікація також створена на основі заяв глави МЗС росії Сергія Лаврова. Непряма мова журналіста з уточненням про те, що наші території — загарбані, референдуми — сфальсифіковані, поєднується з цитуванням Лаврова. Але цієї прямої мови настільки багато, що виникає дисбаланс думок. Такий характер подачі цієї новини — мабуть, що не спеціально — немов легітимізує заяви російської сторони. Краще було б подати цю інформацію непрямою мовою і більш коротко.

Говорячи про аналітичні матеріали, варто згадати про статтю [«Уряд готовий співпрацювати з окупаційними адміністраціями. Скандальні закони вже у Раді»](#). Ця публікація була розміщена у підрозділі «Скандал тижня», на що вказує і заголовок. Тут аналізуються та роз'яснюються два закони, спрямовані на легалізацію взаємодії української влади на тимчасово окупованих територіях із загарбниками. Виявляються суперечливі та проблемні аспекти законів. Приділяється особлива увага тому, хто саме запропонував та просуває цей законопроект.

Матеріал [«Епічна битва за Харківщину: хронологія і наслідки»](#) є дайджестом з подіями, які відбувалися під час наступальних дій української армії на Харківщині та Херсонщині. Посилаються на різні українські та іноземні ЗМІ, російські Телеграм-канали та медіа. Від самого журналіста тут присутні тільки збір цієї інформації, власні оцінки, але немає аналітичної роботи над матеріалом: його не аналізують, а подають просто як збірку фактів. У цьому матеріалі **порушується стандарт відокремлення фактів від коментарів**. Наприклад, ще у ліді журналіст пише: *«Окупанти у паніці чекають...»*. Без посилання на джерело, яке могло б підтвердити цю думку, його слова є просто власним судженням. Надалі присутні такі вислови: *«істеричні обстріли»*, *«панічний відступ російської армії»*.

У матеріалах про окуповані/деокуповані території журналісти «Главкому» не змогли писати неупереджено про російську армію та владу. Наприклад, у новині про визнання «незалежності» Запорізької та Херсонської областей путіна називають *«господарем Кремля, який цинічно апелює...»*. У матеріалі [«ДБР розпочало фільтраційні заходи у деокупованій Балаклії»](#) зазначається: *«Мета заходів після звільнення ЗСУ населеного пункту — унеможливлення підривної діяльності росіян та їхніх посіпак»*.

15 листопада на «Главкомі» опублікували матеріал [«Головне за ніч: ЗСУ звільняють лівобережжя Херсонщини та старт саміту G20»](#). Уже в самому заголовку — гучні слова, що ЗСУ звільняють лівобережжя, хоча офіційної інформації стосовно цього Генштаб не надавав. Ситуація з дезінформацією сталася через те, що журналісти процитували Олексія Арестовича, який заявив про деокупацію Олешків в етері «Фейгін Live». Але вони зробили правильно, коли відзначили, що офіційних заяв від Генштабу все-таки не було.

Як «Главком» репрезентує воєнні злочини російської армії в Україні?

За обраний для моніторингу період було опубліковано 2970 матеріалів на цю тему. «Главком» майже кожного дня або через день висвітлює воєнні злочини російської армії на теренах України. Вона репрезентується через постраждалі міста, частіше за все Донецьк, Харків та Херсон. Саме про ці три міста найбільше інформації стосовно скоєних злочинів.

У матеріалах пишуть про обстріли цивільних будинків, шкіл, мирного населення, мінування населених пунктів. Іноді трапляються матеріали про зброю та ядерні погрози. Було також знайдено 5 матеріалів про взяття українських військових у полон.

Тема воєнних злочинів окупантів висвітлюється без очевидних журналістських порушень. Замітки — це головний жанр, який використовує видання, але іноді зустрічаються й аналітичні статті та авторські колонки. У більшості випадків у всіх матеріалах наявні джерело, коментарі політиків або відомих людей. Важливо зазначити, що в матеріалах про вбивство уникають слів «жертва» чи «вбита», відсутні некоректні висловлювання з боку журналістів.

Матеріал [«Клименко повідомив, скільки катівень вже виявлено на Херсонщині»](#), опублікований 15 листопада, подає слова Ігоря Клименка (голови Національної поліції України) про те, що є інформація щодо мінімум трьох катівень. Попри це, заголовок не відповідає суті матеріалу, адже, як зазначено у цитаті, наведеній в матеріалі, про ці катівні повідомили місцеві жителі, сама ж поліція їх поки не знаходила, бо місто заміноване. Далі йде нагадування про визволення міста Херсона. Заголовок доволі сенсаційного характеру, проте у матеріалі подібного контенту немає.

У матеріалі [«“Грыжи, колени, полуслепой”. Промова офіцера РФ перед вояками насмішила мережу»](#) від 28 вересня розповідається про мобілізацію росіян на фронт. Тут можна зрозуміти позицію українського журналіста, але його професійний обов'язок полягає в тому, аби подавати інформацію (тим паче у жанрі інформаційної замітки) без своєї особистої думки, тільки факти. У цьому ж матеріалі журналіст дає собі волю некоректно виражатися стосовно цієї теми. Наприклад, *«воєнів кидають на передову»* (тут було б доречніше замінити слово «кидають» на «відправляють»); *«до майбутнього гарматного м'яса»* (це теж краще замінити, адже такий вислів не коректний та не етичний).

Незважаючи на наведені вище матеріали, де можна чітко виокремити недоліки в журналістській роботі, загалом було важко знайти щось подібне. Більше половини з усіх знайдених матеріалів не містили

порушень. Як ми зазначали вище, більшість з них були інформаційними замітками, однак були і виключення стосовно жанру.

Наприклад, матеріал за 21 жовтні [«Чому Росія не воює із ЗСУ дронами-камікадзе: пояснення експертів»](#). Заголовок відповідає тексту, в ньому йде мова як раз про дрони-камікадзе. Є два коментарі від генерала у відставці Марка Хертлінга, де він роз'яснює, чому, на його думку, російська армія воює з мирним населенням. Також у матеріалі йде мова про те, чому дрони-камікадзе є «поганою» зброєю. Журналісти описали все чітко, аби кожен зміг зрозуміти, навіть ті читачі, які взагалі не розбираються, як працює та чи інша зброя.

Також нами була знайдена аналітична стаття [«Ядерна війна. Де межа між словами і ділами Путіна?»](#), опублікована 6 жовтня. Матеріал поділений на блоки: «Історія ескалації», де розповідається про ядерний шантаж ще до повномасштабного вторгнення, і те, що українці не слухали ці погрози; «Ядерні погрози “експертів”», де під експертами мають на увазі звичайних українців, які припускають думки про те, на яке місто прийдеться ядерний удар. Словом, редакція «Главкому» розібрала різні припущення, але не порушила при цьому стандартів; «Марна тактика», де йдеться мова про ядерну тактичну зброю, розбирається статистика та навіть візуалізований графік російських запасів ядерних боєголовок. Надалі у тексті також наводять статистичні дані та графіки, тобто є більш детальний розбір, проте знову ж таки чіткий та зрозумілий.

У матеріалі [«На Донеччині рашисти обстріляли школу, де ховалися цивільні»](#) за 29 вересня зазначається про обстріл школи у Миколаївці Донецької області, де знаходилося 12 людей. Інформація підтверджена офіційним джерелом. У матеріалі постійно посилаються на нього. Це викликає довіру.

Як «Главком» висвітлює волонтерство в умовах повномасштабної війни?

Першим, що впадає в очі при дослідженні питання волонтерства в умовах повномасштабної війни, — це відсутність матеріалів на цю тему. З моменту початку повномасштабного вторгнення і до кінця жовтня цій важливій темі «Главком» присвятив всього 18 матеріалів. У середньому це не більше 2 текстів на місяць. Ймовірно, журналістські роботи на тему волонтерів не б'ють рейтингових рекордів, але висока значимість ЗМІ у формуванні суспільної мотивації очевидна, тож, на нашу думку, матеріалів повинно бути більше.

Примітно, що переважна більшість робіт, а саме 9 з 18, стосується подій із життя тих чи інших зірок, що долучалися до волонтерської діяльності. Наприклад, матеріал про Дашу Астаф'єву. Починаючи із заголовку ([«Зірка Плеябою Даша Астаф'єва чистить картоплю для воїнів ЗСУ»](#)), нам досить прозоро натякають на присутність елемента сенсаційності. Ба більше, услід за гучною назвою йде серія з двох пікантних фото, де відома українка позує у жанрі ню. Інформація, що подається після світлин, написана у форматі коротенької замітки, що за розміром поступається навіть фото на початку матеріалу. Через невеликий об'єм тексту кількість критичних помилок з точки зору журналістської роботи наближена до нуля. Однак наявність відволікаючих факторів (фото, елементи сенсаційності) значно зменшує цінність цієї інформації та ставить роботу в один ряд з тими, які називають «жовтою пресою».

Наступний матеріал, що явно претендує на звання сенсаційного, має назву [«Українки зібрали понад п'ять мільйонів гривень для ЗСУ, розсилаючи свої інтимні фото»](#). Дійсно, подібні вчинки мають право на існування в ЗМІ, але повинні висвітлюватися вкрай обережно, аби не перетнути межу, за якою починається пропаганда розпусного образу життя. Натомість журналісти будують свою замітку таким чином, що

складається враження, ніби вони навпаки схвалюють такий метод збору коштів. Тобто прослідковується авторське ставлення до новини. Взяти хоча б непряму цитату однієї з героїнь матеріалу, яку можна було не використовувати: *«Якось до українки звернулися з проханням знайти машину, яка б вивезла людей із Харкова. Поширення посту не дало бажаних результатів, тоді Настя написала, що надішле свої інтимні знімки тому, хто знайде машину. Питання було вирішено»*. При висвітленні таких специфічних подій доречно було б також чітко прописати позицію редакції, зазначивши, що вона виступає проти розпусти, подібних методів досягнення цілей та в жодному разі не пропагує вести себе таким чином.

Сюди можна додати коментар журналіста, яким він завершив замітку: *«Наразі десятки дівчат, які бажають приєднатися до незвичайного волонтерства. Вони планують працювати аж до перемоги України — після війни проект буде закрито»*. Таким чином робиться непотрібний акцент на масовості цього роду занять та прирівнює ці дії до норми.

Наступний матеріал привертає до себе увагу, починаючи із ліду: [«Парламентські партії відмовилися пожертвувати державі рекордне фінансування»](#). Фактично він вводить читача в оману та завчасно негативно налаштовує до її змісту. До самого тексту також є питання. Парламентські партії дійсно не підтримали закон, який скасовує їхнє фінансування, але журналіст не вважає за потрібне зазначити раціональні засади, які цьому рішенню передували. Наприклад, одна з них — це посилення впливу олігархів на депутатів, а друга — державне фінансування партій є офіційною вимогою ЄС, яка у майбутньому гарантуватиме нашій країні вступ до Союзу. Таким чином ми можемо простежити упереджене ставлення журналіста до депутатів, а наступні фрази є тому підтвердженням: *«На початку війни депутати Верховної*

Ради швидко забули всі внутрішні інтриги та оперативно, буквально пачками, ухвалювали екстрені рішення. Одним словом, парламент діяв в унісон з Кабміном. Але на четвертому місяці війни, коли російські війська вже забралися з-під Києва “звільняти Донбас”, нардепи потихеньку прийшли до тями і починають проявляти норів».

До подібних журналістських порушень вдався автор замітки про [переслідування владою волонтерів](#). Загалом цей матеріал складно назвати професійним. Натомість його зміст більше нагадує крик душі журналіста. По-перше, важко зрозуміти навколо якої події розгортається замітка. Немає констатації факту. При цьому є безліч звинувачень у бік депутатів, в яких простежується лише контекст. По-друге, журналіст дозволяє собі занадто емоційні та навіть образливі висловлювання на кшталт: *«Розграбовану державу взагалі не має гребсти ніщо, пов'язане з волонтерами. Взагалі ніщо. Бо волонтер, на відміну від слуг, не має жодного стосунку до держбюджету. Волонтер із ним не контактує. Тому правоохоронні апендикси нехай контролюють чиновництво, яке своїми жирними хоботами сидить у держказні — а не волонтерів, які за НЕдержавний кошт рятують висмоктану хоботами державу».*

Серед інших матеріалів виділяється інтерв'ю з волонтером [Денисом Мінінім](#). На відміну від вищезазначених заміток і колонки, воно відрізняється професійним підходом. Інтерв'ю, загалом, справляє позитивне враження, особливо за рахунок влучних питань та високої ступені відвертості. Також розмова видалась повною, а впродовж усієї бесіди чітко простежувалась та сама «червона нитка». Попри це, кілька дрібних зауважень все ж таки є. Наприклад, питання *«Чи страшно вам за життя водіїв?»* виглядає безглуздим, адже має передбачувано негативну відповідь. Подібна ситуація із питанням *«Що люди, які зараз повертаються з Маріуполя, розповідають?»*. Журналіст передбачувано отримує коротку відповідь, адже питання є досить загальним і виокремити

окремі історії з-поміж тисячі герою було б досить складно. Натомість інтерв'юер міг би уточнити, що саме його цікавить. Наприклад: «В яких побутових умовах доводиться перебувати людям з Маріуполя після півроку війни?».

Які наші висновки?

Найчастіше за період, обраний нами для моніторингу, у ЗМІ «Главком» висвітлювалися події, пов'язані з людьми, що постраждали від повномасштабної війни, та воєнні злочини російської армії. Значно менше публікацій було присвячено волонтерству та окупованим/деокупованим територіям. Найпоширеніший жанр у всіх названих вище категоріях — **замітка**. У своїх матеріалах журналісти інтернет-видання порушували стандарти достовірності, точності та відокремлення фактів від коментарів. У публікаціях, пов'язаних з окупованими/деокупованими територіями, журналісти не змогли бути неупередженими, тож часто демонстрували в текстах власне ставлення до російського керівництва та армії.

Заголовки у більшості випадків були суто інформаційними, але коли була можливість винести в назву емоцію, елемент сенсаційності, журналісти Главкому використовували її. Джерелами для матеріалів були офіційні особи, заяви державних установ, інші ЗМІ. Часто інформацію брали з Телеграм-каналів, наводили скріни повідомлень. У матеріалах про окуповані/деокуповані території журналісти, окрім вже згаданих джерел, посилалися також на російських посадовців та російські медіа.

У загальному потоці новин, які публікував «Главком», виділялися матеріали, присвячені українським зіркам. Вони завжди були емоційними, сенсаційними та працювали на те, щоб привернути увагу читачів, дозволити їм «поласувати» найменшими подробицями з життя відомих людей. Такі публікації були присутні у темі про постраждалих та волонтерську діяльність.

У матеріалах на чутливі теми журналісти не акцентували увагу на емоційних деталях, подавали інформацію коректно і чітко. Правильною була і термінологія в матеріалах про воєнні злочини. Тож, загальна тенденція написання матеріалів у «Главкому» тяжіє до інформаційності, а не сенсаційності.

*Анастасія Єрмоєнко, Микита Кишиневський,
Владислава Моргун, Вадим Клементьєв*